

نقش آمریکا در آسیای مرکزی با پیروزی «ترامپ» کم‌رنگ‌تر خواهد شد

کارشناس مسائل سیاسی تاجیکستان با اشاره به پیروزی «دونالد ترامپ» در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا گفت: نقش واشنگتن در آسیای مرکزی پس از سال 2017 به مراتب کم‌رنگ‌تر خواهد شد.

به گزارش آران نیوز: «حلیم فصیح الدین اف» روزنامه نگار و کارشناس مسائل سیاسی تاجیک در گفت‌وگو با خبرنگار خبرگزاری فارس گفت: در سیاست خارجی تیم «دونالد ترامپ» رئیس جمهور جدید آمریکا، کشورهای شوروی سابق و از جمله آسیای مرکزی در اولویت قرار نخواهند گرفت.

فصیح الدین گفت: به اعتقاد من با پیروزی «دونالد ترامپ» سیاست خارجی آمریکا در مورد آسیای مرکزی به طور سریع تغییر نخواهد کرد. حداقل در کوتاه مدت این اتفاق نخواهد افتاد چون بودجه آمریکا برای سال آینده میلادی تصویب و برنامه همکاری های واشنگتن با کشورهای منطقه نیز تأیید شده است.

کارشناس سیاسی منطقه افزود: تا آنجا که من اطلاع دارم، در سال 2017 بخش عمده‌ای از هزینه‌های مربوط به برنامه‌های آمریکا در آسیای مرکزی به قرقیزستان و تاجیکستان اختصاص خواهند یافت که تحقق پروژه‌های امنیتی و همچنین کمک به توسعه نهادهای محلی جامعه مدنی از مهم‌ترین آنها می‌باشد.

وی ادامه داد: بر اساس گزارش‌های رسانه‌ای، در سال 2017 از طریق وزارت امور خارجه آمریکا برای تاجیکستان 40 میلیون دلار در نظر گرفته شده است که در قیاس با سال جاری میلادی 50 درصد بیشتر می‌باشد. اما به نظر می‌رسد پس از سال 2017 حمایت مالی از برنامه‌های واشنگتن در منطقه افت خواهد کرد که به واقعیت‌های جدید سیاست خارجی آمریکا ارتباط خواهد داشت. قبل از همه کاهش علاقه واشنگتن نسبت به آسیای مرکزی به محدود شدن منابع مالی و تلاش در جهت استفاده منطقی از آن بر می‌گردد.

فصیح الدین اظهار داشت: عامل مهم بعدی اینکه احتمالاً سیاست خارجی آمریکا بیشتر توجه خود را به مناطقی مبدول خواهد کرد که از اهمیت بیشتری برخوردار بوده و گرفتار هرج و مرج و بی‌ثباتی می‌باشند (نظیر خاورمیانه و شمال آفریقا). البته کاهش توجه واشنگتن به آسیای مرکزی به این معنا نیست که «کاخ سفید» از منافع خود در این منطقه صرف نظر کند.

این کارشناس سیاسی، ضمن اشاره به همکاری میان دوشنبه و واشنگتن، اظهار داشت: سیاست آمریکا در قبال تاجیکستان از ابتدای دهه 2000 به این طرف به نحوی شکل پروژه‌ای به خود گرفته است. این موضوع به ورود نظامیان آمریکا به افغانستان و همسایگی تاجیکستان با این کشور ارتباط داشت. در آن موقع بود که تماس‌ها و دید و بازدیدهای میان نمایندگان واشنگتن و دوشنبه گسترش یافت. در سال 2009 نخستین دور رایزنی‌های سیاسی دوجانبه نیز برگزار شد که فرصت برای بحث و بررسی پیرامون روابط متقابل و منطقه‌ای را فراهم کرد. بدون شک تردیدی وجود ندارد که دولت ترامپ نیز از این اقدام حمایت خواهد کرد.

به اعتقاد فصیح الدین اف، برخلاف تماس‌های نسبتاً نزدیک میان دوشنبه و واشنگتن در عرصه‌های نظامی و سیاسی، روابط اقتصادی دو جانبه از توسعه قابل توجهی برخوردار نیست. آمریکا در زمینه سرمایه‌گذاری مستقیم به طور جدی در برابر روسیه و چین به عنوان بزرگترین شرکای اقتصادی تاجیکستان و همچنین ایران و قزاقستان کم آورده است. البته در گزارش‌های سفارت آمریکا در دوشنبه به مقدار بالای کمک‌های بشردوستانه اشاره می‌شود که در اختیار تاجیکستان قرار داده است. از جمله گفته می‌شود که آمریکا روی برنامه‌های مختلف اجتماعی در تاجیکستان یک میلیارد دلار هزینه کرده است.

وی در پاسخ به این پرسش فارس که چنانچه روابط میان مسکو و واشنگتن در زمان ریاست جمهوری ترامپ بهبود پیدا کند، روی تاجیکستان چه تاثیری خواهد داشت، گفت: به اعتقاد من اگر چنین اتفاقی بیفتد برای تاجیکستان مثبت خواهد بود. ترامپ بارها اعلام کرده که آماده بازگرداندن روابط آمریکا با روسیه به سطح قبلی و ملاقات و همکاری با «ولادیمیر پوتین» می‌باشد.

کارشناس سیاسی منطقه افزود: بنابر دلایلی می‌توان به حرف رئیس جمهور جدید آمریکا اعتماد کرد. روسیه معمولاً با آمریکا در مواقعی که ریاست جمهوری این کشور با نمایندگان حزب جمهوری خواه بوده توانسته است رایزنی و دیالوگ مثبت داشته باشد. کافی است از سفر «نیکیتا خروشچف» رهبر شوروی در سال 1959 به آمریکا، سیاست تنش زدایی که از سوی «برژنف» و «نیکسون» تدوین شد و همچنین گفت‌وگوهای بین «گورباچف» و «ریگان» جمهوری خواه در دهه 1980 یاد کرد. در زمان «بوش» پسر نیز روابط مسکو و واشنگتن از توسعه خوبی برخوردار بود.

فصیح الدین اف ادامه داد: اما برقراری ارتباط روس‌ها با دموکرات‌های آمریکا همواره دشوار بوده است. در این راستا می‌توان به حمایت‌های «هری ترومن» دموکرات از سیاست جنگ سرد، بروز بحران موشکی کوبا در زمین «کندی» دموکرات و تحریم بازی‌های المپیک مسکو در سال 1982 در زمان «کارتر» دموکرات اشاره کرد. البته در زمان «کلینتون» دموکرات نیز روابط روسیه و آمریکا به دلیل توسعه ناتو به شرق و بمباران صربستان مشکل دار شد که طی 2 دوره ریاست جمهوری «اوباما» دموکرات عمق آن بیشتر گردید.

وی در پایان اظهار داشت: اما اعلام آمادگی ترامپ برای بهبود روابط با مسکو می‌تواند گام‌های عملی نیز در پی داشته باشد.

فکر می‌کنم که در بهار سال آینده تعاملات میان مسکو و واشنگتن در خاورمیانه و در پی آن کاهش تحریم‌های غرب علیه روسیه اتفاق خواهد افتاد که روی تغییر مثبت وضعیت اقتصادی روسیه تاثیر خواهد گذاشت. تاجیکستان به دلیل روابط نزدیک خود با روسیه و حضور صدها هزار نفر مهاجر کاری خود در این کشور از چنین شرایط نفع خواهد برد.

فارس